

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Fecit nos regnum, & sacerdotes Deo, & Patri suo. Sectio XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

leprosi, quæ hyssopo peragebatur, ut habetur Levit. 14. simulque tacite se-
sum appellat: & quoniam illa per hyssopum aspersio, non nisi adhibito p-
immolati sanguine, in quo hyssopus tingebatur, fieri solebat, haud dubie ad
stisanguinem, quem spiritu prævidebat, pro humano genere fundendum, quo
hominum mentes erant ablucanda, Propheta respexit. Eodemque mysterio vide-
tur Esaias ad Christum in cruce positum, sub quo tinctum sanguine, spectasse cap.
52. cum dixit: *Iste asperget gentes multas*, alludens scilicet ad eandem tinctum in san-
guine hyssopi, asperzionem, quo leprosi aspergebantur, indicaret eo Christi
sanguine uniuersos mortales, ut potest leprolos aspergeret. Quod verò se-
quitur, *Et super niuem dealabor*: efficacitatem Christi sanguinis significat, qui non
solum lauandi, sed etiam super niuem dealbandi vim habuerit: quod sicut veri-
tatem, ita & admirationem continet. Quis enim non admiretur sanguinem ea vi
præditum, ut eos quos tinxerit, instar niuis ad eos efficiat?

Hoc ipsum prædictum fuerat à Jacob Patriarcha, Genes. 49. In benedictione
Iudæ, illis verbis: *Lauabis in vino stolam tuam, & in sanguine uæ pallium tuum.*
Mirum enim est, ut aduerterent Diodorus, & Gennadius in eum locum, vino
stolam lauati, & sanguine uæ, quod idem est, pallium abluui, & quanquam per
stolam & pallium, humanitas Christi communiter intelligatur, cuius acciden-
talem gloriam Christus sua passione promeruit, tamen utrumque ad Ecclesiam
refert Origenes homilia 17. super Genesim. *Stola*, inquit, *Christi qua lauatur in vino,*
eius Ecclesia intelligitur, quam ipse mundauit sanguine suo: in huius enim sanguinis vino, id
est, lauacro regenerationis à Christo lauatur Ecclesia, in morte enim, id est, in sanguine ipsius
baptizatur: ad Rom. 6. In sanguine autem uæ quomodo amictum suum lauit? Amictus
propinquior quadam est corpori vestis, quam stola, & ergo, qui prius per lauacrum loti stola
eius fuerunt effecti, posteaquam ad sacramentum sanguinis peruenerint, amictus eius esse
dicuntur. Vbi obiter obserua, quanta puritas, & uitæ sanctitas ad Eucharistiam
sumendam requiratur: siquidem per communionem, amictus, id est, interius
Christi indumentum efficiuntur. Eundem locum de Ecclesia intellexit D. Am-
brosius libro de benedictionibus Patriarcharum cap. 4. In sanguine, inquit, uæ
lauit pallium suum, id est, gentes sanguine suo. Sic etiam interpretatur D. August. lib.
12. contra Faustum Manichæum capit. 42. Denique hanc sanguinis Christi effi-
cacitatem pulchra similitudine declarat D. Chrysostomus homil. 45. in Ioan-
nem: Quemadmodum, inquit, si quis liquefacto auro manum, vel linguam injiciat, quam
primum deauratur, ita anima immersa sanguine Christi, aurea redditur: resurgit enim ve-
hementius igne fluium, neque incendit, sed abluat quidquid comprehenderit.

Leuit. 14.
Explicatio le-
prosi.

Esai. 52. 15.

VIII.
Gen. 49. 11.
Diodor.
Gennad.

Ecclesia sto-
la Christi ex
Origenes.

Quanta pu-
ritas ad Eu-
charistiam
sumendam
requiratur.
D. Ambros.
Augustin.

Pulchra si-
militudo ex
Chrysost.

Fecit nos regnum, & sacerdotes Deo, & Patri suo.

SECTIO XIII.

QVONIAM Christus Dominus rex simul est, & sacerdos, utramque ho-
norem suis impertiuit, ut simul reges, ac sacerdotes essent, iuxta illud 1. Petr. 2. 9.
2. *Vos autem genus electum regale sacerdotium.* Regnum quidem nos fecit (sic enim
habes inferius capit. 5. *Fecisti nos Deo nostro regnum*) quia regno caelesti ascriptus,
Sacerdotes autem, non quod omnes Christiani sine discrimine sacerdotes sint,
ita ut nulla sit ordinum in Ecclesia diuersitas, quæ fuit hæresis Lutheri in libro de
missa priuata, & vnctione Sacerdotum: verè enim est in Ecclesia sacerdotum
consecratio, quam non habent omnes Christiani: qua de re legendi sunt præci-

1. Petr. 2. 9.
Apo. 5. 10.

Luth. hæres.

puè D. Ignatius epistola ad Heronem, D. Chrysoft. lib. 3. de sacerdotio, & homilia 60. ad populum Antiochenum, D. Hieronym. epistola 1. ad Heliodorum, & in libro aduersus Luciferianos, & epist. 85. ad Euagrium, Victor li. 2. de persecutione Vandalica, D. Cyrilianus epist. 54. Sed quia omnes Christiani Deo sacrificia laudis, gratiarum actionis, mortificationis offerre possunt, quemadmodum docent D. Basil. serm. 2. de Baptismo cap. 6. D. Augustin. lib. 20. de ciuitate Dei cap. 10. Leo Papa serm. 3. in anniuersario die Assumptionis suae ad Pontificatum, D. Ambrosius lib. 4. de Sacramentis cap. 1. iuxta illud 1. Pet. 2. *Et ipsi tanquam lapides vivi super adificamini in domus spirituales sacerdotium sanctum offerentes spirituales hostias acceptabiles Deo.*

II. Primum enim, quod laudes sacrificia dicantur, perspicuum est ex Psal. 68. *Laudabo nomen Dei cum Cantico, & magnificabo eum in laude. & placebit Deo, super vitulum nouillum, cornu producentem & ungulus.* Vbi fides laudè Dei comparari, imò & anteferi vitulorum sacrificijs. Et Psal. 49. *Immola Deo sacrificium laudis.* Et iterum: *Sacrificium laudis honorificabit me.* Et 115. *Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis.* Et Osee 14. *Conuertimini ad Dominum, & dicite ei, Omnem aufer iniquitatem, & reddemus vitulos labiorum nostrorum.* In quem locum D. Hieronym. *Vituli, inquit, labiorum, laudes Dei sunt, & gratiarum actio.* Eodem modo intellexit Paraphrastes Chaldaicus, cum transtulit, *Sine eloquia labiorum nostrorum penes te accipi. a tanquam boues in beneplacitum super altari tuo.* Septuaginta aliter transtulerunt, *Et reddemus, inquit, fructum labiorum nostrorum.* Ad quam translationem videtur alluisse Paulus ad Hebræos. 13. cum dixit: *Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis, id est, fructum labiorum consentientium nominis eius.*

Deinde quod ipsa carnis castigatio, & prauarum appetitionum repressio, sacrificij nomine censeatur: exploratum est ex Paulo ad Romanos 12. *Obsecro, inquit, vos fratres per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum: & nolite conformari huic saeculo, sed reformamini in nouitate sensus vestri.* Et aduerte, pro *Rationabile obsequium*, haberi Græcè, λογικὴ λατρεία, hoc est, rationalem latrariam, quoniam huiusmodi sacrificium in altissimum Dei cultum, ipsique soli debitum redundat sunt enim ea verba per appositionem intelligenda, ut ipsa corporis castigatio rationabilis latraria appellatur, id quod ad præstantiam mortificationis amplificadain, maxime pertinet. Sed quod eo testimonio volumus ostendere est, castigationem carnis sacrificium esse, & eum, qui carnem suam macerat, sacrificare, atque ad eum sacerdotem esse, latè accepto nomine & sacrificij, & sacerdotij. Quam ob causam D. Gregorius homilia 22. in Ezechielem, comparat altari holocausti mentem eorum, qui cum Apostolo castigant corpus suum, & in seruitutem redigunt. *Quod est, inquit, altare holocausti? nisi mens bene viuentium, qui peccatorum suorum memores, lacrymis se lauant, carnem per abstinentiam macerant, ubi ex merore compunctionis ignis ardet, & caro consumitur.* Tum verò in cuius rei confirmationem affert locum Pauli citatum, docens hostiam viuentem dici ab Apostolo corpus Domini afflictum, hostia quæ præualet, bona operatur. Sic etiam eundem locum intellexit Origenes lib. 9. in epistolam ad Romanos. *Qui, inquit, membra sua mortificant, hostiam viuentem rationabiliter offerunt, & legem sacrificiorum, quæ in Leuitico est, secum in se compleunt.* *Intelligentiam compleunt, si superbiam vincunt, immolant vitulum: si iracundiam superant, arctem: si libidinem, hircum: si vagos, & lubricos cogitationum refecant volatus columbas, & turures.* Huc etiam pertinet illud Psalmi 50. *Sacrificium Deo spiritus contribulatus.* Legendus est D. Augustinus lib. 10. de ciuitate Dei cap. 6. ubi ad eundem

III.

Rom. 12. 15.

Penitentia rationabilis latraria.

Carnis castigatio, sacrificium Deo. Penitentes altari holocausti comparantur ex Gregorio.

Qui appetitiones reprimunt, legem sacrificiorum rationabiliter offerunt, & legem sacrificiorum, quæ in Leuitico est, secum in se compleunt. ex Origene.

Psal. 50. 29. August.

idem probandū argumentatur ex illato Pauli testimonio. Consulendus est etiam D. Thomas. 12. quæst. 102. art. 3. Denique opera misericordie sacrificium appellantur, ut patet ex Osee 6. & Matth. 9. *Misericordiam volui, & non sacrificium.* Quo testimonio ad id probandum D. Augustinus utitur in commentarijs super Psalmum 49. Potestque adeo misericordia, potissimumque elemosyna sacrificium iustitie appellari, cū elemosyna iustitia dicatur: etenim Mathei. 6. pro eo quod nos habemus, *Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus.* Græce est *ἐλεημοσύνη*, ubi, & D. Hieronymus Latinum verbum, *Iustitiam*, de elemosyna interpretatur: sed ut generalius loquamur quodcunque opus bonum sacrificium dicitur, ut est perspicuum ex Psalmo 50. *Tunc acceptabis sacrificium iustitie, oblationes, & holocausta.* Et alibi: *sacrificate sacrificium iustitie*, id est, bona opera Deo offerite. Hinc igitur modis, omnibus omnes Christiani sacrificia offerunt, & sacerdotes, latè sumpto vocabulo, dici possunt. Videndus est de hoc argumento Caietanus, in tertio suo ientaculo.

D. Thom.
Osee 6. 7.
Matth 9. 13.
Aug.
Elemosyna
sacrificium.
Hieronym.
Psal. 50. 2.
Psal. 4. 6.
Omnes Christi-
iani quopa-
cto dici pos-
sunt sacerdo-
tes.
Caietanus.

Ipsi gloria, & imperium, & in secula seculorum. Amen.

SECTIO XV.

AMEN, ἸΜΝ dictus est Hebræa, à radice, ἸΜΝ Aman, id est, credere: & quia fides habet adiunctam fidelitatem, significat etiam, fidelem esse, rursusque quoniam fidelitas sine veritate, & stabilitate esse non potest, inde est, quodd veracem, & stabilem esse significat. Ex hoc iam perspicua sunt multa scripturæ sacræ testimonia: cuiusmodi est illud Esaiæ 65. *Qui benedictus est super terram, benedicetur in Deo: Amen: & qui iuravit in terra, iurabit in Deo, Amen*, id est, in Deo fidei, & verace, quem admodum exposuerunt Septuaginta transferentes, *servientibus mihi vocabitur nomen nostrum, quod benedictus super terram, benedicent enim Deum verum, & iurantes super terram iurabunt Deum verum.* Est enim eo loco *Amen*, in margine, instar nominis, quo testimonio, ut obiter hoc indicemus, significatur, servos Messie nomine novo appellandos, id est, Christianos, quem admodum interpretatur Cyrillus Alexandrinus in commentarijs suis super Esaiam, & D. Cyprianus lib. 1. testimoniorum aduersus Iudæos cap. 22. Simul etiam ex eodem loco diuinitatem Christi probat D. Hilarius, lib. 5. de Trinit. & D. Ambrosius lib. 1. de fide cap. 7. *Anne ambigitur, inquit Hilarius, quis iuret à Christianis? quis benedicatur? Omne os credentium te Christe Deum loquitur, omnium credentium fides te Deum iurat.* Vnde Christus appellatur, *Amen*, inferius à Ioanne cap. 3. illis verbis. *Hæc dicit Amen testis fidelis, & verus.* Vbi *Amen*, idem est atque fidelis & verax, ut Ioannes idem & Hebræicè & Græcè dixerit: Eodem sensu ut nomen, ponitur 2. ad Coriat. 1. cum dixit Paulus, *Dei filius: Iesus Christus, qui in vobis per nos cruci litteris significatus est, per me, & Sylvanum, & Timotheum non fuit EST, & NON, sed EST* in illo fuit: quotquot enim promissiones Dei sunt, in illo EST, ideo & per ipsum, Amen Deo, ad gloriam nostram. Hoc est in Evangelij prædicatione, non eram in constans, & varius, ut modo vnum, modo aliud contrarium de Christo prædicarem: itaque id nomen per Christus à me fuit prædicatus, nec vnquam mea prædicatio sibi fuit dissimilis: ubi aduerte, dictioni, *est*, respondere Græcè, particulam *καὶ* quæ idem est atque etiam: sic enim Græcè habetur *καὶ ἔγωγο καὶ ἔγωγο ἀλάκαυ ἐσὶ ἀπὸ τῶν ἔργων*, id est, *Non fuit, etiam, & non, sed, etiam, in ipso fuit, verum* rectè interpretatur, *EST*, translulit. Quod verò sequitur, *Quotquot enim promissiones Dei sunt, in illo est, ideo, & per ipsum Amen Deo, ad gloriam nostram*: hunc sensum habet: *Quotquot promissiones Dei sunt, in illo, hoc est, in Christo, est, sunt*

I.
Varia scri-
ptura loca
citedantur.
Esai. 65. 16.
Cyril. Alex.
D. Cyprian.
Hilarius.
Ambrosius.
Apoc. 3. 14.
Amen, quod
habet in sa-
cris litteris si-
gnificationes.
2. Cor. 1. 17.

